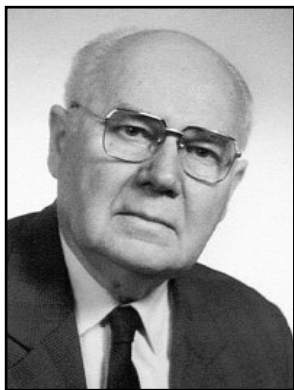

Prof. Dr. Tigyi József

– biofizikus, akadémikus

(1926–2016)

Dr. Tigyi József professzor biofizikus, akadémikus a 90. születésnapján, 2016. március 19-én hunyt el Pécsen. Szakmai pályafutása 1945. szeptember 24-én, a Pécsi Egyetem Orvosi Karának Fizikai Tanszékén díjas gyakorlonokként indult és 2016-ig aktívan, illetve nyugdíjasként, mint professor emeritus, 71 éven keresztül ugyanabban az egyetemi intézetben tevékenykedett. Egyetemi tanulmányait a Pécsi Tudományegyetem Orvostudományi Karán végezte. A Biofizikai Intézetben 1955-ben szerezte meg az orvostudományok kandidátusa fokozatot, amelyet az 1957-es docensi kinevezés követett. 1964-ben védte meg a biológiai tudományok doktora értekezését.

1967-ben a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektorhelyettese hat éven át, majd 1973-tól rektora 1979-ig. Tigyi József vezetése alatt készült el a Pécsi Orvosegyetem új, sok épületből álló, nemzetközi színvonalú komplexuma. 1971-től a Pécsi Orvostudományi Egyetem Biofizikai Intézetének igazgatója 1991-ig.

1967-ben az MTA levelező tagjává, majd 1976-ban rendes tagjává választották. 1980-ban a Magyar Tudományos Akadémia Biológiai Tudományok Osztályának elnöke lett. Ilyen minőségében az MTA elnökségében is részt vett. Tisztségét 1988-ig viselte, amikor a Magyar Tudományos Akadémia egyik alelnökévé választották. E pozíciójában 1990-ig maradt. Emellett több éven át a Környezet és Egészség Osztályközi Bizottság, valamint a Bányászati Ergonómiai és Bánya-egészségügyi Tudományos Osztályközi Bizottság elnöke volt. Tigyi József az országban elsőként hozott létre vidéki akadémiai központot Pécsen.

Kutatási területe az izomműködés biofizikája és a radioaktív sugárzások biológiai hatásának vizsgálata volt. 1981-től az *Acta Biochimica et Biophysica* főszerkesztője, a *Biológia* szerkesztője volt. A Magyar Biofizikai Társaságnak alapító tagja, majd 1969–1990 között elnöke és 1990-től tiszteletbeli elnöke.

Az 1971 és 1974 közötti időszakban az Egészségügyi Világszervezet (WHO) Végrehajtó Bizottságának tagja, 15 éven át a European-North American Biophysical Collaboration igazgatója. Az ICSU-ban (International Council of Scientific Unions), az UNESCO-ban is számos vezető pozíciót töltött be. 1966-ban a Londoni Királyi Orvostudományi Társaság és az Amerikai Biofizikai Társaság, 1990-ben a párizsi Európai Tudományos és Művészeti Akadémia vette fel tagjai sorába. A Nemzetközi Biofizikai Unió (IUPAB) főtitkári pozícióját három periódusban töltötte be 1984–1993 között. Tigyi József aktív főtitkári tevékenységének köszönhető, hogy a Nemzetközi Biofizikai Unió 1993-ban, Budapesten tartotta a világkongresszusát.

Rendkívüli módon tájékozott volt mind a hazai, mind a külföldi felsőfokú oktatás problémáit illetően. Közvetlen modorú, hangulatos társalgási stílusú, jó szervező-készségű ember volt.

Jelen visszaemlékezés szerzőjének – mint biofizikusnak – nagyon sokszor volt alkalma együtt lennie Tigyi Józseffel hazai és nemzetközi biofizikai kongresszusok alkalmával. Tigyi Józsefet a világ biofizika tudományának elitje személyesen nagyon jól ismerte, és engem is nagyon sok jeles személyiségnek bemutatott. Ezeknek a külföldi kapcsolatoknak és Tigyi József szóbeli biztatásának köszönhetem, hogy a *Biofizika* monográfia sorozatomban eddig több mint három tucat kötet jelent meg (magyar és angol nyelven).

Tisztelettel és szeretettel emlékezve rá, egy emléket elevenítenék fel a nemzetközi biofizikai kongresszusokról: Késő este a szálloda folyosóján és lépcsőházában Tigyi József vezénylete mellett mi, magyar biofizikusok magyar népdalokat énekeltünk – frenetikus sikerrel.

Pécsen, 2016. április 5-én temették el.

Vincze János dr.